

Llistes a la classe de llengua

Angélica Sepúlveda

CEIP BAIXERAS

UNIVERSITAT DE BARCELONA

JUNY 26 de 2008

Aquesta exposició presenta una anàlisi de llistes fetes i que s'han fet servir als cicles inicial i mitjà. Les hem categoritzat tenint en compte dos criteris: el primer, si són llistes producte d'una activitat en grup o individual a l'aula, i el segon, si la seva funció ha estat denominar, organitzar i classificar elements del món o elements del text.

A diferència dels tradicionals cartells fets únicament per la mestra com material d'aula, les llistes que presentem han estat fetes pels propis alumnes o en col·laboració amb ells. Els nens participen en la producció d'aquest material compartit.

Llistes fetes individualment

- A l'aula la tasca de *fer llista* s'ha associat a la tasca de *fer memòria*. Es tracta de demanar-li al nen que digui tot el que recorda d'una categoria particular treballada a classe.
- Són exemples:
 - Lletres que conec.
 - Títols de contes llegits.
 - Connectors treballats.
 - Signes de puntuació.
 - Vocabulari específic (adjectius, noms de..., contraris, etc).

**Els contes que
hem llegit aquest
curs**

-NICKY

-FLO

-EL ASTÍMAT AVÍ

-NO, NO Y NO!

-EL SENTIMENS DEL
FELIX

-EL GAT AMB
BOTES

-LA PETITA
MARIONETA

-LA FORESTERA
I LA GRANOTA

-LA TALPETA

-QUI RECULL LES
CAQUES DEL GOS?

Aquesta llista feta
individualment serveix per
recordar i fixar el que s'ha fet!

LUNA

Que ens diu el llap

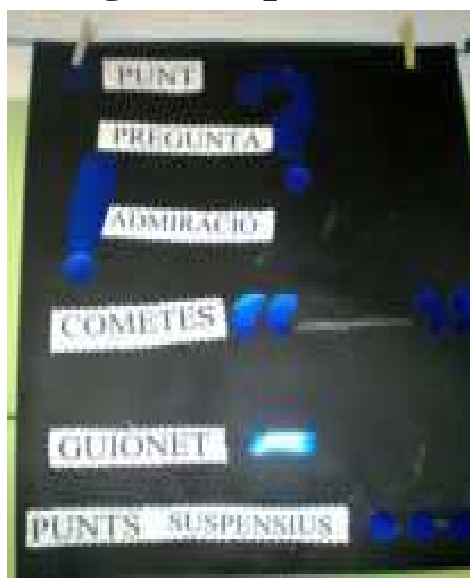
- poden dir-me si
- Ja sóc el llap Silvestre o l'alt?
- Nera com us de la
- L'autèntica història va ser... ..
- Potser el nostre problema és la mala dieta.
- S'imaginen? qui amb dos dits de grapt
- I sabem que no parlat?
- Però el que sabem si trobarien
- i no us ha creuen nera
- No cal que us recordi que
- per això mai ser l'única cosa
- Vegada es que marabtes
- normalment sóc un tipus mal tranquil

Aquest exemple registra un treball de tria d'expressions del text rellevants per identificar l'estil d'escriptura propi del conte.

Llistes fetes col·lectivament

- A l'aula les llistes fetes entre nens i mestra han tingut la funció d'ajudar a la identificació de coneixement nou. Generalment, es tracta de construir entre tots llistats per a ser fixats en les parets de la classe i que poden ser consultats una vegada i una altra.
- Són exemples:
 - Inicis i finals de conte.
 - Paraules que enganxen (després anomenades *Llistes de connectors*).
 - Paraules que diuen com parlen els personatges o que son altres maneres de dir *dir* (Llistes de verbs de discurs).
 - Noms dels personatges del conte.
 - Llistes d'aspectes ortogràfics determinats.

Signes de puntuació

Ortografia

Ortografia

Aquestes llistes fetes col·lectivament estan disponibles per a la seva consulta a la classe. Tenen la funció d'ajudar a fixar coneixement nou, en aquest cas, aspectes gràfics de l'escriptura convencional.

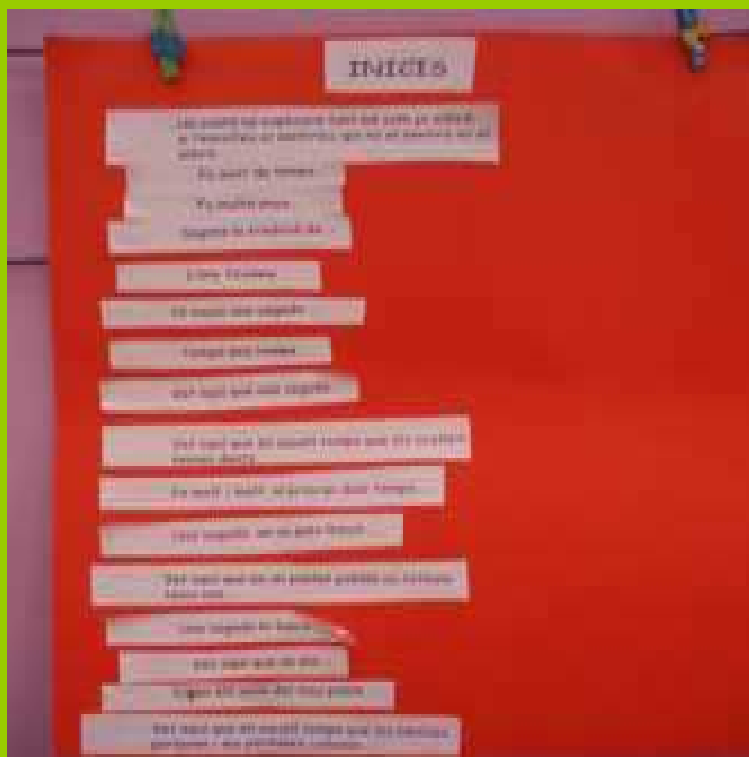
Verbs de discurs

Verbs de discurs	
REDIURE	CONTINUAR
TALLAR	EXCLAMAR
CONTESTAR	EXPLIQUEN-SE
CRIDAR	EXPLICAR
PREGUNTAR	SOLICITAR
SENTIR-SE	EDITAR
DIR	BRANLAR
XIPITEGAR	PRECAR
TORNAR-SE	
COMENÇAR A	ANUNCIAR

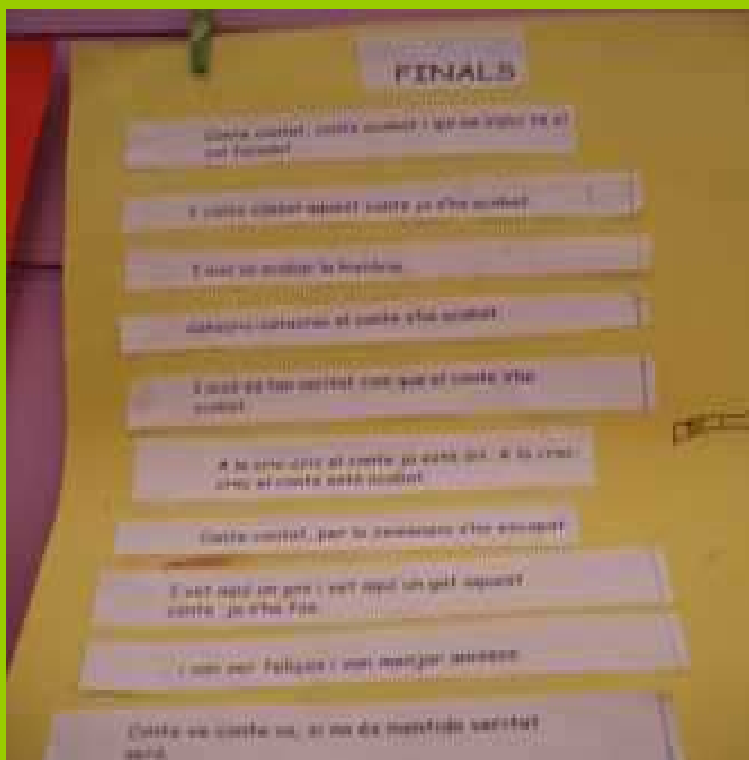
Connectors

PER A CONTINUAR	
- De cop	①
- Llavors	
- Un altre dia	
- De cop i volta	
- Després	
- Ved aquí	
- Fers'	
- Quan	
- Al cap de poc	
- Tot seguit	
- En aquell moment	
- Alhora	

Fórmules d'inici

Fórmules de tancament

Llistes d'elements aïllats

- ➡ Els elements aïllats es corresponen amb exemples d'una categoria.
- ➡ Tenen una funció especialment referencial.
- ➡ Donen lloc a l'aprenentatge del nom de la categoria.
- ➡ Més concret
- ➡ Més treball individual

Llistes d'elements aïllables

- ➡ Els elements aïllables s'han d'extreure d'un text.
- ➡ Tenen una funció especialment metalingüística.
- ➡ Cal fer una identificació d'elements autònoms des de la llengua en ús .
- ➡ Més abstracte
- ➡ Més treball col·lectiu

5 raons per a utilitzar llistes a la classe de llengua

1. Ajuden a la memòria

- perquè són una eina d'organització i estructuració de la informació.
- perquè facilita la cerca i recuperació d'unitats.
- per la seva visualització: les llistes són un tipus de organització gràfica sobre el paper que es caracteritza per la disposició vertical en columna.
- fer llistes funciona com a tècnica gràfica al servei de l'organització i l'estructuració de la informació.

5 raons per a utilitzar llistes a la classe de llengua

2. Serveixen per a la conceptualització d'elements de la llengua i les seves funcions en el ús de la llengua (del sistema al discurs i del discurs al sistema)

- perquè iguala els elements dins d'una categoria.
- constitueix un procediment de classificació.
- està vinculat a l'activitat de definició.
- en extreure les paraules del seu context d'ús i posar-les en una altra disposició, aquestes es converteixen en objectes d'aprenentatge i coneixement.

5 raons per a utilitzar llistes a la classe de llengua

3. Faciliten l'estudi de la llengua de manera individual i col·lectiva (des d'una perspectiva més metalingüística).

- El seu format promou una activitat analítica: separar, triar, classificar elements de la llengua.
- Produeix un tipus de relació diferent entre l'escriptor i el llenguatge, molt més metalingüística: les paraules són pensades, tractades com objectes.
- Pel seu caràcter públic, fix i disponible a la classe dóna lloc a fer-les com activitat de treball en grup
- Permeten la referència i reutilització de les informacions registrades.

5 raons per a utilitzar llistes a la classe de llengua

4. Promouen les relacions intertextuals

- no es limiten a un sol text de referència.
- perquè es possible mantenir-les obertes per a la seva ampliació.

5. Activen la participació continua dels alumnes

- el format de llistes produeix un tipus automàtic d'escriptura, es una escriptura accessible i coneguda als alumnes.
- pel seu caràcter obert, material i públic es poden seguir ampliant.
- traspassa els límits de la classe de llengua i de l'escola.